

Behoort bij schrijven no. 439.907

G E H E I M

NVR-ACTIE TEGEN RAKETBASES.

S a m e n v a t t i n g

Overeenkomstig de aanbeveling van de conferentie van vertegenwoordigers van negen West-Europese, met de communistische Wereldvredeeraad gelieerde vredesorganisaties, welke op 1 december 1957 in Parijs plaats vond, maakt de Nederlandse Vredeeraad zich op een landelijke handtekeningencampagne tegen de vestiging van "Amerikaanse" raketbases in ons land te ontplooiën.

Bij de NVR-leiding zit de bedoeling voor de herkomst van dit initiatief voor het Nederlandse publiek zoveel mogelijk te verhullen. Men wil de bewuste handtekeningelijsten vergezeld doen gaan van een aanbeveling van enkele te goeder naam en faam bekend staande personen. Op deze wijze hoopt men de actie in een zo breed mogelijke kring - d.w.z. bij zoveel mogelijk niet-communisten - weerklank te doen vinden.

In het NVR-orgaan "Vrede" dd. 30-1-1958 werd de actie in algemene zin bij de lezers geïntroduceerd.

februari 1958.

G E H E I M.

NVR-ACTIE TEGEN RAKETBASES.

Inleiding.

De activiteit van de communistische partijen en mantelorganisaties in West-Europa tegen de opnemng van atoomwapens in de Westerse defensie concentreert zich de laatste maanden op de Amerikaanse voorstellen om in verschillende der hier bedoelde landen raketbases te vestigen. Ten behoeve van de propaganda typeert de communistische pers de bewuste militaire steunpunten dan ook als Amerikaanse raketbases, die één ernstige bedreiging zouden zijn voor de veiligheid van de landen, waar ze gevestigd worden.

In het teken van deze actie stond ook de bijeenkomst van de vertegenwoordigers van negen West-Europese, met de Wereldvredesraad gelieerde vredesorganisaties, die op 1 december '57 in de Franse hoofdstad plaats vond. Van Nederlandse zijde werd hieraan deelgenomen door de voorzitter van de Nederlandse Vredesraad dr. W.H. van DOBBEN en het algemeen bestuurslid L. BOAS.

De conferentie keerde zich tegen de plannen, welke tijdens de NAVO-meeting van medio december in Parijs aan de orde zouden komen en betuigde haar instemming met de van Poolse zijde kort te voren gelanceerde idee ener op het punt van de atoombewapening geneutraliseerde Midden-Europese statenzône. Verder deed de conferentie aan de nationale vredesraden der NAVO-landen de aanbeveling de publieke opinie te activeren in haar veelal nog sluimerend verzet tegen de vestiging van de in het vooruitzicht gestelde raketbases.

Nadere richtlijnen werden tijdens het genoemde vredes-treffen in Parijs niet gegeven, daar de vredesraden ieder voor zich de meest geschikte methode dienden te vinden om de massa in het eigen land te mobiliseren.

Van WVR-zijde werden de bedoelde vredesraden onlangs nogmaals op het belang van deze regionale actie gewezen in een schrijven van de president F. JOLIOT-CURIE. De WVR-leiding heeft met name gewezen op de noodzaak bij deze actie de vredes-

gelederen te sluiten", d.w.z. op deze basis tot samenwerking te geraken met andersgeoriënteerde vredesorganisaties of -groeperingen.

De actie in Nederland.

Hoewel dr. W.H. van DOBBEN reeds op de algemene bestuursvergadering van de Nederlandse Vredesraad dd. 10 december 1957 rapport had uitgebracht van de conferentie in Parijs, werd eerst tijdens de vergadering van 15 januari jl. aan het program van actie van de Parijse meeting begin van uitvoering gegeven.

De bestuursleden waren vrijwel unaniem van mening, dat het voeren van actie tegen de gewraakte raketbases geen langer uitstel gedoogde en in de Nederlandse staatkundig-politieke verhoudingen bovendien actueler was dan de wereldomvattende vredesactie tegen de proefnemingen met en het gebruik van kernwapens. Vooral de communisten in het algemeen bestuur - onder wie het CPN partijbestuurslid N. LUIRINK de voornaamste plaats inneemt - meenden, dat het de hoogste tijd was in dit verband tot handelen over te gaan.

De NVR-bestuurders waren algemeen van gevoelen, dat de te ondernemen actie het karakter van een landelijke handtekeningen-campagne onder alle lagen van de bevolking (o.m. in de bedrijven) zou dienen te dragen. De werkcommissie van de Vredesraad kreeg de opdracht het plan hiertoe technisch nader uit te werken. Men gaf de commissie de opdracht hierbij rekening te houden met de beperkte financiële mogelijkheden van de NVR en voorts met de noodzaak in deze actie ook anders-georiënteerde vredesgroeperingen hier te lande (zoals "Kerk en Vrede", "De Derde Weg" en het "Comité Stopzetting Atoomprouven") te betrekken.

Om het welslagen van de actie in dit laatste opzicht zoveel mogelijk te garanderen, wil de NVR-leiding trachten haar initiatief in deze zoveel mogelijk te verhullen. Mogelijk zal het NVR-bureau in Amsterdam wel als coördinerend secretariaat optreden, doch de handtekeningenlijsten zelf zullen geen aanduiding mogen bevatten, waaruit de bemoeienis van de NVR kan blijken.

Voorts willen de organisatoren de aantrekkelijkheid van de campagne vergroten door op de lijsten de namen van een aantal adherenten op te nemen - die daartoe vooraf moeten worden benaderd - wier "klinkende" namen het bona-fide karakter van de actie zouden moeten onderstrepen.

Verder zouden deze lijsten ter beschikking van andere, in politiek opzicht minder dan de NVR gecompromitteerde vredesgroeperingen - zoals de reeds genoemde - kunnen worden gesteld, die er zelfstandig mee zouden kunnen werken. Hierdoor zou het ideaal om in zo breed mogelijke kring weerklank te vinden het dichtst kunnen worden benaderd.

De communistische NVR-functionaris A.VELTMAN - lid van de werkcommissie - kreeg de opdracht een artikel te concipieren voor het orgaan "Vrede", waarin de campagne bij de lezers moest worden geïntroduceerd. Dit artikel verscheen in de editie van 30 januari jl. Vermeld werd, dat de NVR het initiatief nam tot het organiseren van een "volksuitspraak" over de vestiging van raketbases. omdat "de regering de volksvertegenwoordiging geen gelegenheid geeft zich te uiten". Volgens hetzelfde artikel zullen binnenkort terzake nadere mededelingen worden gedaan.

Tegen de achtergrond der binnenskamers ontworpen metho- diek doet het enigszins vreemd aan, dat in dit artikel de NVR onverbloemd als initiator van de besproken actie wordt genoemd. Het is overigens stellig niet de bedoeling van de NVR-leiding, dat deze achtergrond buiten de beperkte "eigen" lezerskring al te veel publiciteit verkrijgt.

Het NVR-bestuur streeft er naar de voorbereiding voor deze landelijke petitionnementsactie te voltooien vóór de plenaire zitting van de Nederlandse Vredesraad, die zo mogelijk nog deze maand zal worden gehouden.

februari 1958.